

Informatie voor mannen die een PSA test willen doen.

Wat weten wij van prostaatkanker?

Prostaatkanker is de meest gediagnosticeerde kanker bij mannen. In veel landen wordt het zelfs meer gevonden dan longkanker. Gemiddeld zijn mannen waar prostaatkanker wordt gevonden 75 jaar.

Prostaatkanker komt zelden voor bij mannen jonger dan 50 jaar.

De reden dat prostaatkanker steeds meer wordt gevonden, heeft verschillende redenen. Er zijn betere middelen, om het op te sporen en omdat wij ouder worden, hebben wij ook meer kans om het te krijgen.

De prostaatklier bevindt zich onder de blaas. Normaal groeit een prostaattumor langzaam en het kan meerdere tientallen jaren duren voordat er symptomen ontstaan als zij al ontstaan gedurende het leven.

Om prostaatkanker te diagnosticeren kan er behalve een rectaal onderzoek ook een PSA test worden aanbevolen.

Wat is een PSA test?

De PSA test is een test die het gehalte van het prostaat specifieke antigeen, een eiwit dat alleen door de prostaatklier wordt gemaakt, meet.

Een verhoogd PSA gehalte kan een indicatie zijn voor prostaatkanker. Maar ook andere, niet kwaadaardige aandoeningen, zoals een goedaardige vergroting van de prostaatklier of een ontsteking van de prostaat (prostatitis), kunnen resulteren in een verhoogd PSA niveau in bloed. Zo'n twee van de drie mannen waar een verhoogd PSA wordt gevonden, hebben geen prostaatkanker. Om mogelijk meer duidelijkheid te krijgen, kunnen andere testen worden gedaan, zoals een transrectale echo (TRUS) of het meten van meer specifieke vormen van PSA (vrij PSA, complex PSA, PSA trend).

Voor en tegens van de PSA test.

Voordelen:

De test is de meest gevoelige methode, om prostaatkanker te ontdekken. Een normaal resultaat kan geruststellend zijn.

Het kan leiden tot een vroege detectie van prostaatkanker, voor er symptomen zijn, en kan mogelijk leiden tot een succesvolle curatieve behandeling. Een succesvolle curatieve behandeling voorkomt zo een tumor in een vergevorderd stadium.

Nadeel.

Het ontdekt niet altijd een aanwezige prostaattumor en kan daardoor ten onrechte een geruststelling geven.

Het kan onnodige onrust veroorzaken, terwijl er niets aan de hand is.

Het detecteert mogelijk een langzaam groeiende tumor die nooit symptomen zal geven tijdens het leven en de levensduur ook niet verkort.

De behandeling van prostaatkanker kan belangrijke bijeffecten geven en er is geen garantie, dat de therapie succesvol zal zijn.

Wij bevelen de vrij verkrijgbare PSA test, de zgn. Dip-stick PSA test niet aan. Deze testen hebben als nadeel dat zij niet een exact PSA gehalte weergeven en vaak een verkeerd resultaat geven. Dat is vooral het geval in de meetreikwijdte die belangrijk is voor het vroege bepalen van prostaatkanker. Slechts licht verhoogde PSA waarden worden dus niet herkend door deze methode. Verhogingen gevonden met deze Dip-sticks worden ook regelmatig niet teruggevonden met gebruikelijke PSA testen. Met de Dip-stick is het ook niet mogelijk een PSA trend te herkennen.

Wat zijn de consequenties van een PSA test?

Er zijn drie opties na een PSA test.

1. PSA gehalte is niet verhoogd.
  - Het is onwaarschijnlijk dat er sprake is van prostaatkanker.
  - Er wordt geen actie ondernomen.
2. PSA gehalte is licht verhoogd.
  - Waarschijnlijk is er geen prostaatkanker aanwezig, maar verdere onderzoeken zijn mogelijk nodig.
3. PSA gehalte is duidelijk verhoogd.
  - De arts zal u naar een specialist verwijzen, om te onderzoeken, of prostaatkanker de reden is voor deze PSA verhoging.

Al met al, zullen u en uw dokter moeten besluiten, of het doen van een PSA test goed voor u is. Ofschoon het PSA gehalte alleen niet voldoende informatie geeft, om onderscheid te kunnen maken tussen een goedaardige of kwaadaardige aandoening van de prostaat, zal uw uroloog rekening kunnen houden met het resultaat van de test bij zijn besluit om een prostaatbiopsie aan te bevelen. De PSA test is niet in staat om de diagnose prostaatkanker te stellen. Om de aanwezigheid van prostaatkanker aan te kunnen tonen, zijn biopsen van de prostaat noodzakelijk.